

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา
ของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี
The Creative Leadership and School Administration of School
Administrators Under The Office of Pathom Dvaravati

ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร^{1*}, ทิวาพร วรรณญา², อีรวณีย์ ศรารุช³

พระครูปลัดบุญช่วย โชติวิโส⁴ และ สุนทร สายคำ⁵

Ntapat Worapongpat^{1*}, Thiwaporn Waranya², Teerawat Sarawut³

Phrakhru Palad Boonchuay Chotivungso⁴, and Sunthon Saikham⁵

^{1,2,3}ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีภาคตะวันออกแห่งสุวรรณภูมิ และสถาบันนวัตกรรมทางการศึกษา สมาคมส่งเสริมการศึกษาทางเลือก

^{4,5}สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

^{1,2,3}Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation, Entrepreneurship,
Tourism and Education, Eastern Institute of Technology Suvarnabhumi (EITS) and
Educational Innovation Institute Association for the Promotion of Alternative Education

^{4,5}Buddhist Educational Administration Program, Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Khon Kaen Campus

*Corresponding author, email: dr.thiwat@gmail.com

Received: 9 Mar 2023, Revised: 15 Nov 2023, Accepted: 27 Nov 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ (Survey Research) มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 113 คน ที่มาใช้สูตรของเครซีและมอร์แกน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากแบบไม่คืนกลับ นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ทะเลงาม ขนมหวาน โอ่งมังกร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ภาพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, การบริหารงาน, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aims to: 1) study the level of creative leadership and administration of educational administrators, 2) examine the level of administration by educational administrators, and 3) investigate the relationship between creative leadership and administration of educational administrators. The research is conducted in a survey format, utilizing a questionnaire as a research tool. The sample group consists of 113 teachers from the educational region group of Pathom Dvaravati in the academic year 2022, selected using the Krejcie and Morgan formula, with a simple random sampling method. The collected data is analyzed using descriptive statistics, including frequency distribution, percentage, mean, standard deviation (S.D.), and Pearson's correlation coefficient. Additionally, content analysis is applied to the gathered questionnaire data. The research findings indicate that: 1) the level of creative leadership and administration of educational administrators in the specified group is at a high level, 2) the overall level of administration by educational administrators is also at a high level, and 3) there is a statistically significant positive relationship between creative leadership and administration of educational administrators at a significance level of 0.01.

Keywords: Creative leadership, Administration, Educational administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้บัญญัติให้จัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 39 ได้บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารเพื่อจัดการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปสู่คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, 2553; (รัชวินท์ ภูนาหา และ ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร, 2566) ภาวะผู้นำจึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาเนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จและประสิทธิภาพขององค์กร ผู้นำจึงเป็นบุคคลที่สำคัญ

ในองค์กรที่ต้องดำเนินไปภายใต้เงื่อนไขปัจจัยของสภาวะโดยรอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โลกทุกวันนี้ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ความเจริญด้านวัตถุเข้ามาแทนที่วิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน ผู้นำจึงต้องปรับตัวให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้ทันกับเหตุการณ์ของโลกปัจจุบันตลอดเวลา (จุฑาธิปต์ ทัพพิไทย, 2560; พจน์เจริญ สันเทียะ และคณะ, 2566) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเกี่ยวข้องกับการติดต่อประสานงาน (Connecting) กับบุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันและกับบุคคลที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน (Different) เพื่อจะมีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน อย่างไรก็ตามผลลัพธ์ (Result) ที่ได้อาจจะไม่ใช่ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันแต่อาจจะมาจากความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันความคิดเห็น ที่ไม่ตรงกัน เชิงสร้างสรรค์อันจะนำไปสู่การคิดเชิงสร้างสรรค์ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ แต่ก็จำเป็นต้องเปลี่ยนความคิดเดิม ๆ และเผชิญกับความเชื่อมั่นกับแนวทางวิธีการใหม่ ๆ ที่จะสร้างขึ้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเหมือนกับภาวะผู้นำแบบให้บริการ (Servant Leadership) ภาระงานหลักของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การประสานงานบุคคล (Connect) ที่มีความคิดเห็นตรงกันและมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันเป็นภาวะผู้นำที่พัฒนาสมรรถนะและความสามารถต่าง ๆ ของบุคคลภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์ในทุกสถานที่และทุกระดับ เพื่อจะได้รับการพัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น “เป็นภาวะผู้นำที่ปราศจากการยึดมั่นถือมั่น” (Leadership Without Ego) โดยทั่วไปแล้วภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางด้านวิธีการใหม่ ๆ ขององค์กรและความท้าทาย (Challenging) ที่สลับซับซ้อนมากกว่าการรักษาสภาพที่เป็นอยู่แบบเดิม (Status Quo) (แฮร์ริส, 2009 อ้างถึงใน ธนาภรณ์ นิลพันธ์, 2562)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการแสดงออกถึงความรู้ความสามารถของผู้บริหารในการนำความคิดสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ (ธิดาภรณ์ ชูรา, สติพร เขาวนชัย, 2565) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึงคุณลักษณะของผู้นำที่มีความรอบรู้ นำความคิดใหม่ ๆ มาใช้การแก้ปัญหากระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรร่วมมือกันปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (วรกฤต ศิรินิตรา, 2563) ซึ่งโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ประกอบไปด้วยสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยประกอบไปด้วยสถานศึกษาจำนวน 5 แห่ง คือ 1) โรงเรียนบ้านกระเตย จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1-2 และระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 85 คน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 5 คน 2) โรงเรียนบ้านน้ำซับ จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 2 และระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 61 คน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 8 คน 3) โรงเรียนหนองปลาหมอพิทยาคม จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 299 คน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 26 คน 4) โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1-2 ระดับ

ประถมศึกษาปีที่ 1-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 184 คน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 32 คน 5) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1-2 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,654 คน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 81 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ธันวาคม 2565) ที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการบริหารงานจากสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์ และมีผลสัมฤทธิ์ในการทำงานสูงสุด (ภาณุพงศ์ อุณชาติ และจุฬาพรรณภรณ์ ธนะแพทย์, 2565)

จากความสำคัญที่เกิดขึ้นจากข้อความดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาว่าอยู่ในระดับใด และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารโรงเรียนนำไปประกอบพิจารณาปรับปรุงแก้ไขความเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานให้เหมาะสม (กชพร จันทรแดง และ นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2563) และมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ปิยะดา มณีกาญจน์ และคณะ, 2565)

บทความวิจัยนี้นำเสนอ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทาง และใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี และผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

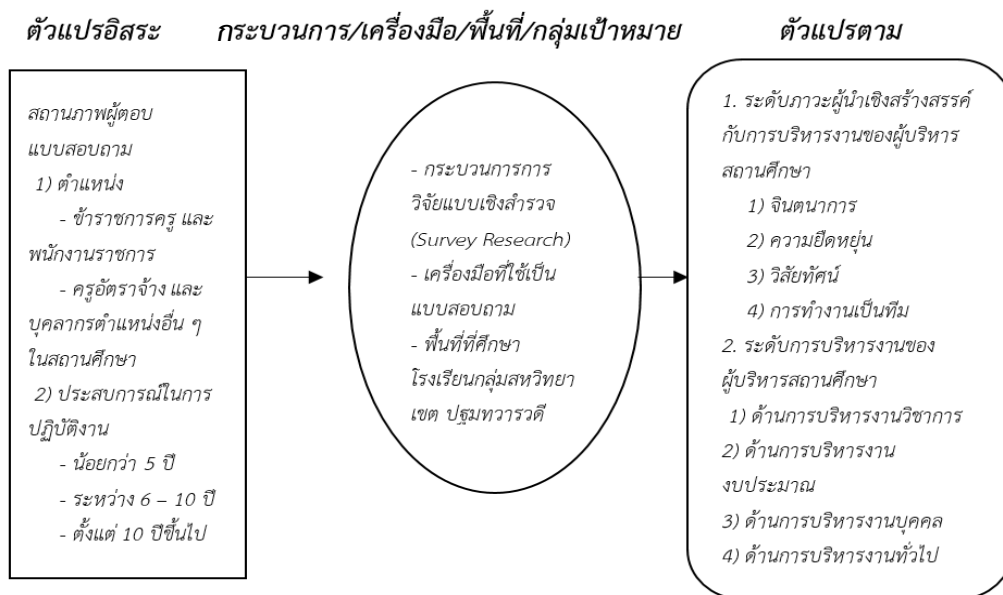
กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์หรือความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นคำที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ คำว่า Leadership ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่นักวิชาการได้ศึกษาไว้อย่างหลากหลายเป็นศาสตร์และศิลป์ที่จำเป็นต่อการบริหารงานของผู้นำและผู้บริหาร เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรงานจะดำเนินไปด้วยประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ขึ้นกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ (พัฒนางศ์ ดอกไม้, 2560), (จุฑาธิปต์ ทัพไทย, 2560) (สมจิตร ชูศรีवास, 2562) เซอร์นินและเบนนิส (2002 อ้างถึงใน กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์, 2555) อาร์ชและเพอร์ซาล (2000 อ้างถึงใน ธนาภรณ์ นิลพันธุ์, 2562) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึงผู้นำที่มีการแสดงพฤติกรรมที่ตอบสนองเชิงจินตนาการโดยการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีสมเหตุสมผล มีวิสัยทัศน์การแก้ปัญหาในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์พร้อมทั้งรู้จักกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ให้ผู้อื่น ถ้าคิดกล้าตัดสินใจมีความคิดสร้างสรรค์มักหาแนวทางใหม่ ๆ มาบริหารและการสื่อสารภายในองค์กรมีความยืดหยุ่นเป็นผู้ที่สามารถรับมือได้กับทุกสถานการณ์ความขัดแย้งและความวุ่นวายได้เป็นอย่างดีมีพลังที่จะฟันฝ่าอุปสรรค และเป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา รวมไปถึงกระตุ้นให้ผู้อื่นเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีการตอบสนองเชิงจินตนาการและการนำบุคคลอื่น ๆ ด้วยวิธีการใหม่ ๆ อย่างท้าทาย โดยมีการคำนึงถึงความมีส่วนร่วม การทำงาน เป็นทีม ความยืดหยุ่น นอกจากนี้ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และสนับสนุนให้ผู้อื่นได้มีความสร้างสรรค์ 2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารคือ กิจกรรมที่บุคคลร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้านนับแต่บุคลิกภาพความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลมีการพัฒนาตรงตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่นักวิชาการได้ศึกษาไว้อย่างหลากหลาย เช่น (ธนาภรณ์ นิลพันธุ์, 2562) และการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรโดยการดำเนินการของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวกับการพัฒนาคนทุกเพศทุกวัยทางด้านการเรียนรู้โดยผู้บริหารระดับกระทรวง กรม จังหวัด เขตพื้นที่อำเภอ และโรงเรียนมีความร่วมมือกันจากหลายฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน

3. จากการศึกษางานวิจัยของ (พัฒน์วงศ์ ดอกไม้, 2560), (จุฑาธิปต์ ทัพไทย, 2560), (อามาล โต๊ะตาหยง, 2561), (รอซียะห์ ลาเต๊ะ, 2561) พบว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ คือการเรียนรู้แบบทีม เป็นผู้นำของผู้นำ การไว้วางใจ สนับสนุนความคิดริเริ่ม และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ความสำคัญกับคนและกระบวนการทำงานโดยมอบหมายงานตามความถนัดและความสามารถมีความยุติธรรม สร้างเครือข่ายให้เกิดการสื่อสารทั้งภายในองค์กรและนอกองค์กร มีมนุษยสัมพันธ์เอาใจใส่ใกล้ชิดสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในสถานศึกษา บริหารงานโดยกระจายอำนาจการตัดสินใจมอบหมายงานให้บุคลากรอย่างเท่าเทียมกันยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ความสนใจบริการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่ มีความสามารถสูงในการบริหารการเปลี่ยนแปลงท่ามกลางสภาวะแวดล้อมที่ไม่แน่นอน เพื่อนำพาองค์กรเจริญก้าวหน้า สรุปได้ว่าการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมาย แนวคิดทฤษฎีของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ผู้วิจัยจึงได้ใช้แนวคิดของเซอร์นินและเบนนิส, อาร์ชและเพอร์ซาล, แคทซ์, พอลส์และฮอร์ท, เคสและคลอเดล, โรบินสัน, แฮร์ริส, เดลิช และข้อมูลจากสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2552 จะอธิบายถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามี 2 ด้าน 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 1) จินตนาการ 2) ความยืดหยุ่น 3) วิสัยทัศน์ 4) การทำงานเป็นทีม และระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงแบบเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แนวคิดของเซอร์นินและเบนนิส, อาร์ชและเพอร์ซาล, แคทซ์, พอลส์และฮอร์ท, เคสและคลอเดล, โรบินสัน, แฮร์ริส, เดลิช และข้อมูลจากสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการพ.ศ. 2552 ประกอบด้วย 2 หัวข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัย การวิจัยแบบเชิงสำรวจ (Survey Research) พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ประชากร คือ ครูในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 152 คน (ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราจีนบุรี, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี, สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพชรบุรี และสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 1) ครูในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี จำนวน 113 คน ใช้วิธีการคัดเลือกจากการคำนวณใช้สูตรเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่คืนกลับเป็นขั้นตอนสุดท้าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 1 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ประกอบด้วย ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ทะเลงาม ขนมหวาน โอ่งมังกร มี 4 ด้านจำนวน 35 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของเซอร์นินและเบนนิส, อาร์ชและเพอร์ซาล แคทซ์, พอลส์และฮอร์ท, เคสและคลอเดล, โรบินสัน, แฮร์ริส, เดลิช

ตอนที่ 3 ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ทะเลงาม ขนมหวาน โอ่งมังกร มี 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ (rating scale) ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท สร้างแบบสอบถามโดยใช้ข้อมูลจากสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2552 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา นำข้อมูลเชิงปริมาณประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์มาวิเคราะห์ด้วยสถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การ วิจัยเอกสาร วิเคราะห์ด้วยเกณฑ์สมบูรณ์ (Absolute Criteria) ของเบสต์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	ด้านจินตนาการ	4.30	0.08	มาก	2
2	ด้านความยืดหยุ่น	4.17	0.12	มาก	4
3	ด้านวิสัยทัศน์	4.24	0.09	มาก	3
4	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.31	0.04	มาก	1
	รวม	4.25	0.03	มาก	

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.30$) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.24$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.17$)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ทัศนะของครูผู้สอนในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี

ด้านที่	การบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	การบริหารงานวิชาการ	4.23	0.06	มาก	2
2	การบริหารงานงบประมาณ	4.26	0.06	มาก	1
3	การบริหารงานบุคคล	4.21	0.04	มาก	4
4	การบริหารงานทั่วไป	4.22	0.08	มาก	3
	รวม	4.23	0.01	มาก	

จากตารางที่ 2 ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน
ในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การบริหารงานงบประมาณ
($\bar{X} = 4.26$) รองลงมาคือ การบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.23$) การบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.22$)
และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.21$)

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับ
การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี
พบว่าภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี

ตัวแปร	การบริหารงาน				รวม
	วิชาการ	งบประมาณ	บุคลากร	การบริหารงานทั่วไป	
ด้านการเงินตนาการ	0.638**	0.766**	0.689**	0.626**	0.720**
ด้านความยืดหยุ่น	0.600**	0.786**	0.648**	0.691**	0.716**
ด้านวิสัยทัศน์	0.798**	0.734**	0.758**	0.777**	0.815**
ด้านการทำงานเป็นทีม	0.720**	0.786**	0.754**	0.734**	0.793**
รวม	0.759**	0.829**	0.778**	0.776**	0.832**

**มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน ($r = 0.832$) และ
มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการภาพรวม ($r = 0.720$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี รายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เมื่อคำนวณเป็นรายด้านพบว่า ด้านจินตนาการกับการบริหารงานวิชาการ ($r = 0.638$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($r = 0.766$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($r = 0.689$) และด้านการบริหารงานทั่วไป ($r = 0.626$)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่นภาพรวม ($r = 0.716$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี รายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เมื่อคำนวณเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความยืดหยุ่นกับการบริหารงานวิชาการ ($r = 0.600$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($r = 0.786$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($r = 0.648$) และด้านการบริหารงานทั่วไป ($r = 0.691$)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ภาพรวม ($r = 0.825$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี รายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เมื่อคำนวณเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์กับการบริหารงานวิชาการ ($r = 0.798$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($r = 0.734$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($r = 0.758$) และด้านการบริหารงานทั่วไป ($r = 0.777$)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีมภาพรวม ($r = 0.859$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี รายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เมื่อคำนวณเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการ ($r = 0.720$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($r = 0.786$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($r = 0.754$) และด้านการบริหารงานทั่วไป ($r = 0.776$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านจินตนาการ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านที่ยืดหยุ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและมีประโยชน์ที่ช่วยให้องค์กรดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบและทันกับสถานการณ์ เพราะบุคลากรทุกฝ่ายในองค์กรจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนและหน้าที่ในการทำงานเป็นอย่างดี และช่วยให้บรรยากาศในการทำงานเป็นไปด้วยการร่วมมือกัน มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน โดยผู้บริหารได้ใช้ความเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แต่ละด้านมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ซึ่งสอดคล้องกับ (พัฒน์วงศ์ ดอกไม้, 2560) และ (ธนชัย จุ่นหัวโชน, ชยา กานต์ เรื่องสุวรรณ, 2566) ได้ศึกษาเรื่องอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ (รอชียะห์ ลาเต๊ะ, 2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

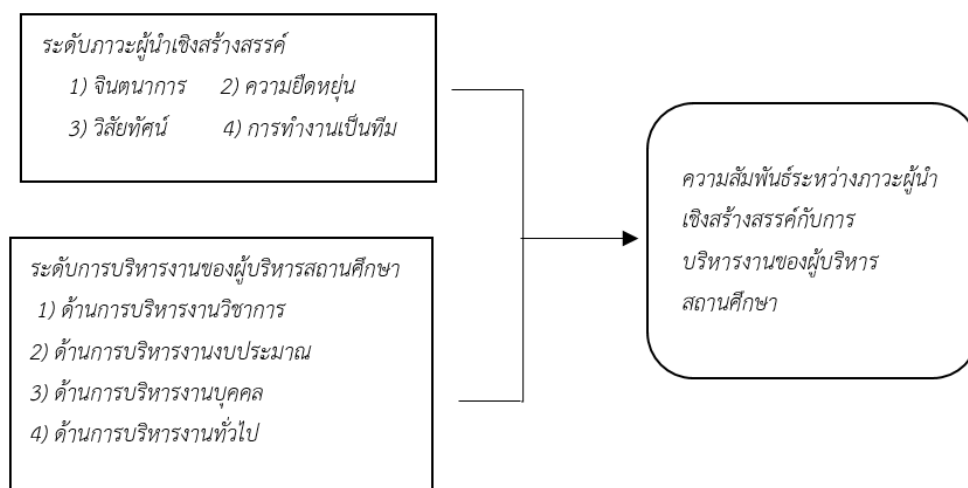
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารมีความสำคัญ ในการปฏิบัติงานหรือภารกิจที่ต้องร่วมกันปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้การบริหาร ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยเฉพาะภาระงานแต่ละด้านที่ต้องรับผิดชอบ โดยผู้บริหาร ต้องมีความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดของงานแต่ละด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาสมิง ปูลา, 2561 และ จิราภรณ์ ลอยขจร, 2565 ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดยะลา ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์สูง และรู้จักการนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทุกด้านมาปรับในการบริหารให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กรที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่ดีเยี่ยมช่วยให้เกิดผลดีต่อองค์กรในการทำงานร่วมกัน มีการคิดที่ไตร่ตรองและวางแผนร่วมกัน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการบริหารงานของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้อง กับของ อาสมิง ปูลา, 2561 และ พนายุทธ เขยบาล, อัจฉรา หนูยศ, 2563 ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่ม สหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ทำให้ทราบถึงภาพรวมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงาน

ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

จากภาพที่ 2 แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะสรุปได้ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.1 ด้านจินตนาการ ผู้บริหารมีความกล้าเสนอความคิดใหม่ในการพัฒนางาน มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งยังมีการไตร่ตรองและคิดอย่างถี่ถ้วนกับงานที่ปฏิบัติ

1.2 ด้านความยืดหยุ่น ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดนอกกรอบออกจากกฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยเดิม มีการปรับวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และมีความรอบคอบในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และรวบรวมความคิดมาใช้ในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

1.3 ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารวางแผนงานตามวิสัยทัศน์พันธกิจและกลยุทธ์ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการทำงาน

1.4 ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารจะต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ มีการประชุมเพื่อมอบหมายหน้าที่ต่าง ๆ ให้กับครูในสถานศึกษา รวมไปถึงการทำงานร่วมกันโดยให้สำเร็จไปตามเป้าหมาย

2. ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว และองค์กรหน่วยงาน

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์แผนและจัดสรรงบประมาณตามกรอบทิศทางของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปกระทำและโปร่งใส รวมไปถึงการจัดทำข้อมูลทรัพยากร เสนอแนวทางในการบริหารและจัดการเพื่อจัดหางบประมาณและระดมทุน เพื่อพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล มีส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และมีวิสัยทัศน์ที่สูงขึ้น

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการจัดทำข้อมูลข่าวสารนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริการต่อสาธารณชนมีการจัดหาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนและให้บริการงานทางการศึกษาด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาอยู่เสมอ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเกี่ยวข้องกันในเชิงบวกทุกด้าน ทำให้การบริหารงานในสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารงาน

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างมากในด้านการทำงานเป็นทีม มีการติดตามการดำเนินการอยู่เสมอเกิดประสิทธิภาพ และยังมีการบริหารงานด้านงบประมาณที่มีการกำหนดแผนพัฒนาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวของสถานศึกษา จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้ ต้องดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสังกัดให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

1.2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ระดับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้ ต้องดำเนินการพัฒนาระดับการบริหารงานของผู้บริหารในสังกัดให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

1.3 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการดังนี้ ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบแนวทางในการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอยู่ในระดับความสัมพันธ์ที่สูงที่สุด เพื่อให้การบริหารงานเกิดความสร้างสรรค์ บรรลุวัตถุประสงค์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มสหวิทยาเขต ปทุมทวารวดี ที่สำคัญ คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารงานกับครูและบุคลากรในองค์กรของตนเอง โดยควรให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม การคิดนอกกรอบออกจากกฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยเดิม มีการปรับวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคลากรในองค์กร สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กชพร จันทรแดง, นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 2. *วารสารทัศนมิติทางการศึกษา*, 1(2), 1-15.
- จิราภรณ์ ลอยขจร. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2, *วารสารวิชาการสิรินธรปริทรรศน์*, 23(2), 172-185.

- จุฑาธิปต์ ทัพไทย. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนชัย จันทวิทน, ชยาภรณ์ เรืองสุวรรณ. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(2), 271-284.
- ธนาภรณ์ นิลพัทพันธ์. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปิยะดา มณีกาญจน์, ไพรวลัย โคตรระตะ และ สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 16(3), 73-87.
- พจน์เจริญ สันเทียะ, พรหมินทร์ศรี หมื่นไวย, วิมลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, วิมาน วรณคำ และสมักร ไวย ขุนทด. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 23(1), 156-163.
- พนายุทธ เขยบาล และ อัจฉรา หนูยศ. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21. *วารสารครุศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 2(1), 19-35.
- พัฒน์วงศ์ ดอกไม้. (2560). *อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภาณุพงศ์ อุณาตติ และ จุฬารัตน์ภรณ์ ธนะแพทย์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถาน ศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 5(2), 222-236.
- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รัชวินท์ ภูนาหา และ ณฐาพัชร วรพงศ์พัชร. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการเชิงสร้างสรรค์อย่างมีวิสัยทัศน์กับการบริหารงานโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์. *วารสารข้อพระยอม*, 34(1), 67-85.

- รัตนภรณ์ ชูรา และสธิพร เชาวนชัย. (2565). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(4), 280-294.
- วรกฤต ศิริธนิตร. (2563). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, 17(1), 69-79.
- อัสมิง ปูลา. (2561). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดยะลา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Hersey, P., Blanchard, K. H., & Johnson, D. E. (2001). *Management of organizational behavior: Leading human resources* (8th ed.). Prentice-Hall.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activity. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.